

PATTI SMITH

Just Kids

Jsou to jen děti

DOKOŘÁN

Patti Smith Just Kids Jsou to jen děti

Dokořán 2011

Přeložil Jaroslav Riedel

vázaná s přebalem, 150 x 237 mm, 264 stran, 32 černobílých fotografií,

ISBN 978-80-7363-342-4, EAN 9788073633424, poprvé vyšlo 25.10.2011.

Knížka Patti Smith není obvyklá autobiografie rockové hvězdy, většinou napsaná s pomocí zkušeného novináře. Nejspíš proto, že se Patti jako rocková hvězda nikdy nechovala a navíc má nepopíratelný literární talent. Nenapsala jen skvělé texty k písním. První dvě sbírky básní jí vyšly ještě před pozdním (bylo jí sedmadvacet) startem hudební kariéry. Další knihy obsahovaly jen básně, případně spojovaly básně, texty písní a vlastní ilustrace, výtvarné počiny, souborná vydání poezie i textů. Spoluprotagonistovi **Just Kids** Robertu Mapplethorpeovi věnovala rozsáhlou poému (spíš poezie v próze) **The Coral Sea**. Stejnomený záznam ze dvou londýnských veřejných čtení s hudebním doprovodem kytaristy a producenta Kevina Shieldse vyšel později na dojitém CD.

V poděkování ke své zatím poslední knize Patti Smith uvádí: „Když Robert zemřel, slíbila jsem mu, že jednoho dne napíšu náš příběh.“ Patti a o pár týdnů starší, pozdější slavný fotograf Robert Mapplethorpe (1946–1989), se seznámili v New Yorku na podzim 1967. Roky spolu žili v nuzných podnájmech i v hotelu Chelsea. Byli milenci, většinou se shodovali na tom, co se jim líbí – hudba (mimo jiné The Rolling Stones), knihy, básníci a výtvarné umění. Zanícené diskutovali, truchlili pro Briana Jonese a žili jeden pro druhého. Jeden druhého také podporovali, povzbuzovali v uměleckém snažení. On ji přesvědčoval, aby víc psala, věnovala se poezii, ona jej časem přemluvila, aby začal s fotografováním. Stala se prvním a velice častým objektem jeho snímků. Robert fotografie na obaly knih nebo desek nepovažoval za umění, vyjadřoval se o nich pohrdlivě. V případech Patti rád udělal výjimku. Fotografie z jejího debutového alba **Horses** (1975) a několika dalších (**Wave**, **Dream Of Life**) pomyslnou hranici překonávají a uměním nepochybně jsou. Fotografie z jeho pozůstalosti jsou dnes k vidění v mnoha slavných galeriích. Počáteční téměř idylický vztah zkomplikovala Robertova bisexualita přecházející postupně v homosexualitu. I když se rozešli, měli své vlastní vztahy, setkávali se a dál si předváděli a diskutovali pokroky své práce. Velmi blízkými přáteli byli až do Robertovy smrti na AIDS. Kniha však nepopisuje jen peripetie jejich vzájemného vztahu a umělecký vývoj. Jsme svědky newyorského uměleckého života zejména v letech 1967 až 1974, očitáme se v klubech Max's Kansas City a CBGB's, spolu s Patti potkáváme slavné osobnosti jako Janis Joplin, Jimi Hendrix a mnohé další. Když se Robert stále víc věnoval svým milencům, odstěhoval se, přátelila se s dramatikem, hercem a hudebníkem Samem Shepardem, muzikantem Allenem Lanierem z Blue Oyster Cult. S prvním napsala společně divadelní hru, pro druhého několik textů, zaspívala si na albu BÖC. Vyzkoušela herectví,

veřejné čtení poezie. Po seznámení s novinářem a hudebníkem Lennym Kayem zkusili čtení veršů s jeho kytarovým doprovodem. Doprovod rozšiřovali, až se z něj stala Patti Smith Group. Start hudební kariéry, její pozdější přerušení a výchova dětí zabírá jen několik stránek. O něco více místa je věnováno Pattiinu dětství a dospívání v New Jersey. Hráme se sourozenci a kamarády, rozhodnutí stát se umělkyní, případně milenkou umělce. Nesmlíčí nechtěné těhotenství a dání dítěte k adopci. Začala sice studovat na univerzitě pedagogiku, školu však opustila a vyrazila bez prostředků do New Yorku. Vybavena číšníckou uniformou od matky to zkusila, na číšnici se nehodila. Větší úspěch měla tam, kde ji to bavilo víc – na různých pozicích v obchodech s knihami. Jádro a největší část knihy tak, jak slíbila věnuje společnému životu s Robertem. Popisuje též jejich víkendové výlety po New Yorku a jeho okolí. Z jedné takové příhody vzešel také název knihy: „... strávili jsme odpoledne na Washington Square... Když jsme šli směrem k fontáně, epicentru aktivity, nějaký starší pár zastavil a nepokrytě nás pozoroval. Roberta bavilo, že se na nás dívají, a něžně mi tisknul ruku. „Vyfoť je,“ řekla žena zadumanému manželovi. „Myslím, že jsou to umělci.“ „Jen pojď,“ pokrčil rameny. „Vždyť jsou to jenom děti.“

Kniha získala mnoho ocenění, zejména v kategorii literatury faktu a autobiografií, mimo jiné prestižní Národní knižní cenu (The National Book Award). U nás vyšla rok a tři čtvrtě po americké premiéře s upřesněními z 2. amerického vydání.

Většina překladatelů je sice vybavena dostatečnou znalostí jazyka, ale tu a tam jim utíkají realie. U knih o hudbě si zejména pletou muže a ženy, z názvů skupin dokážou vytvořit jména neexistujících lidí. Aníž bych hledal, tyhle věci na mne, třeba i v beletrii, samy vyskakují. Nic takového mne tentokrát nepotkalo, na to je Jarda Riedel příliš velký znalec. Co vím, dokonce „chytil“ i autorku a jednu drobnost s Hendrixem si s americkým vydavatelem upřesnil.

Petr Nožička

